

PREPORUKE

PREPORUKA VIJEĆA (EU) 2015/1029

od 19. lipnja 2015.

s ciljem okončanja stanja prekomjernog državnog deficita u Ujedinjenoj Kraljevini

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 126. stavak 7.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

budući da:

- (1) U skladu s člankom 126. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) države članice trebaju izbjegavati prekomjerne državne deficite.
- (2) U skladu sa stavkom 4. Protokola (br. 15) o određenim odredbama koje se odnose na Ujedinjenu Kraljevinu Velike Britanije i Sjeverne Irske koji je priložen Ugovoru o Europskoj uniji i UFEU-u, obveza izbjegavanja prekomjernih državnih deficita iz članka 126. stavka 1. UFEU-a ne primjenjuje se na Ujedinjenu Kraljevinu, osim ako ona uvede euro. U stavku 5. tog Protokola predviđa se da Ujedinjena Kraljevina treba nastojati izbjeći prekomjerni državni deficit.
- (3) Pakt o stabilnosti i rastu temelji se na cilju zdravih državnih financija kao sredstvu jačanja uvjeta za stabilnost cijena i snažan održivi rast koji dovodi do otvaranja novih radnih mjesta.
- (4) Vijeće je 8. srpnja 2008., u skladu s člankom 104. stavkom 6. Ugovora o osnivanju Europske zajednice (UEZ), odlučilo da u Ujedinjenoj Kraljevini postoji prekomjerni deficit te je izdalo Preporuku za ispravak prekomjernog deficita najkasnije do financijske godine 2009./2010., u skladu s člankom 104. stavkom 7. UEZ-a i člankom 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1467/97 ⁽¹⁾ ⁽²⁾.
- (5) U skladu s člankom 104. stavkom 8. UEZ-a Vijeće je 27. travnja 2009. odlučilo da Ujedinjena Kraljevina nije poduzela djelovanje kao odgovor na Preporuku Vijeća od 8. srpnja 2008. ⁽³⁾. Vijeće je 2. prosinca 2009. izdalo revidiranu Preporuku u skladu s člankom 126. stavkom 7. UFEU-a u kojoj je preporučilo da Ujedinjena Kraljevina okonča stanje prekomjernog deficita do 2014./2015. Komisija je 6. srpnja 2010., na temelju proljetne prognoze Komisije za 2010., zaključila da je Ujedinjena Kraljevina poduzela učinkovito djelovanje u skladu s Preporukom Vijeća od 2. prosinca 2009. te je smatrala da stoga više nisu potrebni dodatni koraci u postupku u slučaju prekomjernog deficita.
- (6) Vijeće je 19. lipnja 2015., u skladu s člankom 126. stavkom 8. UFEU-a, utvrdilo da u razdoblju od 2010./2011. do 2014./2015. Ujedinjena Kraljevina nije poduzela učinkovito djelovanje kao odgovor na Preporuku Vijeća od 2. prosinca 2009.
- (7) U skladu s člankom 126. stavkom 7. UFEU-a i člankom 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1467/97 Vijeće je dužno dati preporuke dotičnoj državi članici s ciljem okončanja stanja prekomjernog deficita u utvrđenom roku. Preporukom treba utvrditi rok od najviše šest mjeseci za poduzimanje učinkovitog djelovanja od strane dotične države članice radi ispravljanja prekomjernog deficita. Osim toga, u preporuci za ispravljanje prekomjernog

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1467/97 od 7. srpnja 1997. o ubrzanju i pojašnjenju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficita (SL L 209, 2.8.1997., str. 6.).

⁽²⁾ Svi dokumenti povezani s postupkom zbog prekomjernog deficita za Ujedinjenu Kraljevinu dostupni su na: http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/deficit/countries/uk_en.htm

⁽³⁾ Odluka Vijeća 2009/409/EZ od 27. travnja 2009. kojom se utvrđuje, u skladu s člankom 104. stavkom 8. Ugovora, je li Ujedinjena Kraljevina poduzela učinkovito djelovanje kao odgovor na Preporuku Vijeća od 8. srpnja 2008. na temelju članka 104. stavka 7. (SL L 132, 29.5.2009., str. 11.).

deficita Vijeće treba zahtijevati postizanje godišnjih proračunskih ciljeva koji su, na temelju prognoze koja podupire preporuku, usklađeni s minimalnim godišnjim poboljšanjima strukturnog salda, tj. salda prilagođenog konjunkturi, bez jednokratnih i drugih privremenih mjera, od najmanje 0,5 % BDP-a kao referentnog mjerila.

- (8) U ažuriranoj proljetnoj prognozi Komisije za 2015. ⁽¹⁾ predviđa se povećanje realnog BDP-a od 2,4 % u 2015./2016., odnosno 2,1 % u 2016./2017., nakon što je u 2014./2015. zabilježeno povećanje od 2,8 % ⁽²⁾. Rastu u obje godine najviše je doprinijela domaća potražnja. Očekuje se da će tijekom razdoblja obuhvaćenog prognozom privatna potrošnja postupno rasti jer se ubrzava rast nominalnih plaća, a inflacija ostaje niska. Od rujna 2011., kada je bila na najvišoj razini od 5,2 %, inflacija brzo pada te je u prvom tromjesečju 2015. iznosila 0,1 %. Očekuje se da će u posljednjem tromjesečju 2015., uzme li se u obzir godišnja procjena u visini od 0,4 %, porasti na 1,1 %, te dalje na 1,6 % u 2016. Predviđa se da će ulaganja u odnosu na 2014. ponešto pasti, ali ona bi trebala ostati relativno snažna zahvaljujući povoljnim uvjetima kreditiranja, zdravoj dobiti poduzeća i snažnoj potražnji. Predviđa se da će vanjski sektor i dalje negativno doprinostiti rastu, ali u manjoj mjeri jer se poboljšavaju izgledi za europodručje, koje je najveći trgovinski partner Ujedinjene Kraljevine. Razina je zaposlenosti visoka te se očekuje pad stope nezaposlenosti na 5,4 % u 2015. te dalje na 5,3 % u 2016.
- (9) Deficit opće države, koji je u 2009./2010. dosegao najvišu razinu od 10,9 % BDP-a, pao je u 2014./2015. na 5,2 % BDP-a. Strukturni je saldo u istom razdoblju smanjen s 8,0 % BDP-a na 4,7 % BDP-a. Između 2010./2011. i 2014./2015. zabilježeno je prosječno godišnje poboljšanje strukturnog napora od 0,7 %. Ako se uzme u obzir utjecaj revizija potencijalnog rasta proizvodnje između trenutačne prognoze i prognoze na kojoj se temelji Preporuka Vijeća od 2. prosinca 2009. te utjecaj kretanja prihoda u usporedbi sa standardnim elastičnostima u odnosu na rast BDP-a, prosječni se godišnji prilagođeni strukturni napor tijekom tog razdoblja procjenjuje na 1,1 % BDP-a. Velika većina mjera plana konsolidacije utvrđena je u izvanrednom proračunu iz lipnja 2010. te za razdoblje od 2010./2011. do 2014./2015. one iznose 2,5 % BDP-a. Tek nešto više od četvrtine tih mjera bile su mjere oporezivanja, a smanjenja potrošnje činila su preostale tri četvrtine. Preostala fiskalna konsolidacija u visini od oko 1 % BDP-a provedena je putem dviju fiskalnih najava prije proračuna iz lipnja 2010. te naknadnih proračuna i jesenskih predviđanja (*Autumn Statements*) do studenoga 2014. Provedena su određena preusmjerenja s tekuće na kapitalnu potrošnju te je razdoblje konsolidacije produljeno do 2018./2019.
- (10) Bruto dug opće države povećao se s 42,7 % BDP-a u 2007./2008. na 88,4 % BDP-a u 2014./2015., s time da je od 2009./2010. on neprekidno iznad referentne vrijednosti iz Ugovora. Tom povećanju duga doprinijele su dinamika primarnog deficita i intervencije u financijskom sektoru u okviru kojih su nacionalizirane dvije banke. Na temelju proljetne prognoze Komisije za 2015. predviđa se da bi udio duga u BDP-u trebao dodatno neznatno porasti. Istodobno bi izvanbilančne stavke povezane s intervencijama u financijski sektor mogle imati pozitivan učinak na buduće kretanje duga.
- (11) Budući da je u 2014./2015. ukupni deficit iznosio 5,2 % BDP-a, Ujedinjena Kraljevina nije ispravila prekomjerni deficit do roka utvrđenog u Preporuci Vijeća od 2. prosinca 2009. Razlog tome jest izostanak dostatnog djelovanja zajedno sa znatno nepovoljnijom početnom točkom rasta jer je u 2008./2009. rast BDP-a revizijama umanjen za 1,0 postotnih bodova na - 2,3 %. Revidirana preporuka za Ujedinjenu Kraljevinu, u skladu s člankom 126. stavkom 7. UFEU-a, u kojoj je utvrđen novi rok za ispravak prekomjernog deficita, opravdana je i u skladu s pravilima Pakta o stabilnosti i rastu.
- (12) S obzirom na nesigurnosti u pogledu ekonomskih i proračunskih kretanja preporučeni bi proračunski cilj za završnu godinu razdoblja ispravka trebalo utvrditi na razini nešto nižoj od referentne vrijednosti iz Ugovora kako bi se zajamčilo učinkovito i trajno postizanje ispravka u zahtijevanom roku.
- (13) Odobravanje Ujedinjenoj Kraljevini dodatne godine dana, što je opće pravilo u skladu s Uredbom (EZ) br. 1467/97, bilo bi prezahtjevno u slučaju Ujedinjene Kraljevine jer bi podrazumijevalo prilagodbu ukupnog deficita u visini od 2,2 % BDP-a. Takva bi prilagodba u 2015./2016. mogla znatno utjecati na nedavno ubrzavanje rasta realnih plaća i time negativno utjecati na rast. Ona bi također iziskivala provedbu dodatnih mjera u vrlo kratkom vremenu. Na temelju ažurirane proljetne prognoze Komisije za 2015. takva bi prilagodba imala vrlo negativan utjecaj na gospodarski rast. Stoga se čini primjerenim Ujedinjenoj Kraljevini za dvije godine produljiti rok za okončanje stanja prekomjernog deficita.

⁽¹⁾ Budući da su podaci o rastu BDP-a za prvo tromjesečje 2015. objavljeni nakon dovršetka Komisijine proljetne prognoze za 2015., trenutačna ocjena učinkovitog djelovanja temelji se na ažuriranoj prognozi.

⁽²⁾ Objavljena proljetna prognoza sadržava samo brojeve za kalendarsku godinu. Vrijednosti za financijske godine izračunavaju se na temelju tromjesečnog profila objavljenih prognoze.

- (14) Odobranje dviju dodatnih godina za ispravak prekomjernog deficita podrazumijevalo bi prijelazne ciljeve ukupnog deficita od 4,1 % BDP-a u 2015./2016. odnosno 2,7 % BDP-a u 2016./2017. Predmetno poboljšanje strukturnog proračunskog salda koje ti ciljevi podrazumijevaju iznosi 0,5 % BDP-a odnosno 1,1 % BDP-a. Temeljni scenarij u ažuriranoj proljetnoj prognozi Komisije za 2015. uključuje prethodno najavljene diskrecijske mjere u visini od 1,4 % BDP-a u razdobljima 2015./2016. i 2016./2017., od kojih oko tri četvrtine čine smanjenja potrošnje. Tim putem prilagodbe predviđa se dostatan sigurnosni razmak u odnosu na deficit u visini od 3 % BDP-a kao referentno mjerilo te se smatra da je on najmanje štetan za rast, dok se njime također omogućuje poštovanje minimalnog zahtijevanog godišnjeg strukturnog poboljšanja u visini od 0,5 % BDP-a. Kako bi ostvarila te ciljeve, Ujedinjena Kraljevina mora u potpunosti i pravovremeno provesti mjere najavljene do proračuna za 2015. i uključno s njim, pri čemu sve moguće izmjene tekućih planova ne smiju imati nikakav utjecaj na proračun; u tom slučaju uz već najavljene mjere neće biti potrebne daljnje mjere,

DONIJELO JE OVU PREPORUKU:

1. Ujedinjena Kraljevina trebala bi okončati postojeće stanje prekomjernog deficita najkasnije do 2016./2017.
2. Ujedinjena Kraljevina trebala bi dosegnuti ukupni deficit od 4,1 % BDP-a u 2015./2016., odnosno 2,7 % BDP-a u 2016./2017., što bi na temelju ažurirane proljetne prognoze Komisije za 2015. odgovaralo poboljšanju strukturnog salda od 0,5 % BDP-a u 2015./2016., odnosno 1,1 % BDP-a u 2016./2017.
3. Ujedinjena Kraljevina trebala bi u potpunosti provesti mjere konsolidacije uključene u sve proračune i jesenske izjave do proračuna za 2015. i uključno s njim kako bi postigla preporučeni strukturni napor, pri čemu sve moguće izmjene tekućih planova ne smiju imati nikakav utjecaj na proračun. Ujedinjena Kraljevina trebala bi dodatno precizirati smanjenja potrošnje u okviru predstojeće reviziji potrošnje (*Spending Review*). Ta smanjenja potrošnje potrebna su kako bi se osigurao ispravak prekomjernog deficita do 2016./2017.
4. Ujedinjena Kraljevina trebala bi ubrzati smanjenje ukupnog deficita u 2015./2016. i 2016./2017. ako ekonomski, financijski ili proračunski uvjeti budu bolji nego što se trenutačno očekuje. Mjerama konsolidacije proračuna trebalo bi osigurati trajno poboljšanje strukturnog salda opće države na način kojim se potiče rast. Posebno bi trebalo izbjegavati daljnja smanjenja kapitalnih rashoda.
5. Vijeće utvrđuje rok do 15. listopada 2015. u kojem Ujedinjena Kraljevina i. treba poduzeti učinkovito djelovanje i ii. u skladu s člankom 3. stavkom 4.a Uredbe (EZ) br. 1467/97 detaljno izvijestiti o strategiji konsolidacije koja je planirana za postizanje ciljeva.

Osim toga, tijela Ujedinjene Kraljevine trebala bi i. poštovati obvezu utvrđivanja srednjoročnog proračunskog cilja kako je utvrđeno u Paktu o stabilnosti i rastu i ii. provesti planirane reforme za povećanje zakonske dobi za umirovljenje kako bi se doprinijelo jačanju dugoročne održivosti javnih financija.

Naposljetku, kako bi se osigurao uspjeh strategije fiskalne konsolidacije, bit će također važno sveobuhvatnim strukturnim reformama poduprijeti fiskalnu konsolidaciju, u skladu s preporukama Vijeća upućenima Ujedinjenoj Kraljevini u kontekstu europskog semestra, a posebno onima koje se odnose na preventivni dio postupka zbog makroekonomske neravnoteže.

Ova je Preporuka upućena Ujedinjenoj Kraljevini Velike Britanije i Sjeverne Irske.

Sastavljeno u Luxembourggu 19. lipnja 2015.

Za Vijeće
Predsjednik
J. REIRS